

Falchs

16

Grup de divulgació
de la història de Fals

FULLS DE DIVULGACIÓ DE LA HISTÒRIA DE FALS

JULIOL 2005, NÚMERO 16

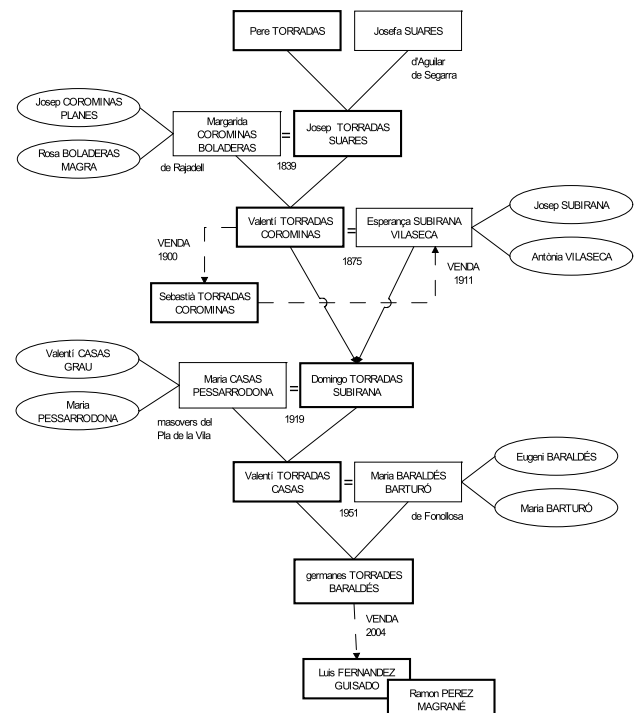
Cal Guinard

El nom de la casa prové de "Guinard", l'àlies amb què era conegut el Pere Torradas, el pagès que va fer la casa. És un nom derivat de guinarda, la femella de la guineu. No s'ha pogut localitzar el document de l'establiment del terreny, tal vegada va ser un tracte de paraula, però sens dubte pertanyia al mas Massana, amb les terres del qual termenejava pels quatre costats, excepte un tram curt que ho feia amb les Feixes del Rector. La casa estava envoltada d'una mica de terra, cosa de mitja hectàrea, incloent unes feixes al cantó de riera que es podien regar amb el canal que portava l'aigua al Molí de Fals.

La primera notícia del Pere Torradas és de 1798; és una venda que aquest va fer de 112'5 quintars de verema a Joan Galí, un cabaler del mas Boixeda, qui n'hi va pagar 50 lliures. El raïm procedia d'una vinya de 8 jornals que el Guinard menava a la partida de Puig Oliver de Jaumeandreu. Era una compra-venda un xic especial; el venedor havia de donar al comprador 22 quintars i mig cada any durant cinc anys successius. El producte s'havia de lliurar en una de les tines del mas Jaumeandreu. El tracte es va repetir el 1802, quan el Guinard va vendre-li 77'5 quintars per 30 lliures. Se suposa que el Joan Galí, que era fuster i segurament no tenia vinya, deuria comprar el vi pel seu propi consum.

El Pere Torradas estava casat amb la Josefa Suares, natural d'Aguilar, i hem recollit evidències de tres dels seus fills. El 1816 es va casar l'Agustina amb Ramon Boladeras Palomes, de Rajadell, el 1820 es va casar la Maria amb Joan Arderiu, de Monistrollet, i el 1839 es va casar el Josep Torradas Suares (1797-1889), l'hereu, amb Margarida Coromines Boladeras (1806-1879), de Rajadell. El matrimoni va donar fruits abundosos, cinc fills i tres filles. Dos d'aquests fills, el Pere i el Francesc, van marxar de casa seguint la riera amunt i van colonitzar les cases del Racó i altres de la Vall de Pere Jutge. En morir el pare, el Josep va heretar les propietats, tant la casa com els drets de les vinyes. El 1874 va voler legalitzar la casa, perquè no disposava de cap paper o document de propietat. L'alcalde Pere Vilalta i el secretari Magí Bacardit li van certificar que feia molts anys que s'estava a la casa i que pagava la contribució. El Josep va testar el 1864 i va morir el 1889, a l'avançada edat de 91 anys. Llavors, el Valentí Torradas Coromines, que ja comptava 55 anys, va poder inscriure la casa al seu nom al Registre de la Propietat. El Valentí (1845-1927) es va casar el 1875 amb Esperança Subirana Vilaseca

(1852-1914), de la casa del Morro Negre de Fals. Van tenir sis fills, dits Domingo, Valentí, Vicenç, Lluís, Maria, i Carme. El maig de 1900 el Josep va declarar davant de notari que devia al seu germà Sebastià, establert a Rajadell, uns diners que aquell li havia prestat, i com que no era capaç de tornarlos-hi, li venia cal Guinard per 500 pessetes. Creiem que el Josep i la seva família van seguir vivint a casa, malgrat que el propietari fos el Sebastià. El 1911 però, l'Esperança Subirana va estar en condicions de recomprar la casa al seu cunyat. En la compra-venda va declarar que els cèntims eren propis, que ja els tenia estalviats abans de casar-se. D'aquesta manera la casa va retornar a la família. Quan l'Esperança va fer testament el 1914 va fer hereu al seu fill gran Domingo Torradas Subirana.

El 1919, el Domingo va signar capítols matrimonials amb la xicoteta Maria Casas Pesarrodonna, originària de cal Sabató. El dot va ser de només 40 pessetes, però la roba de l'aixovar es va valorar en 1.250 pessetes. Com de costum, l'home va haver d'hipotecar la casa a nom de la muller, per tal de garantir la restitució del dot, si mai s'esqueia. El notari dels capítols es deia, ni més ni menys que, don Julian de la Vega y Sánchez de la Poza. El següent propietari de cal Guinard va ser Valentí Torradas Casas, el qual va esposar a Maria Baraldés Barturó, natural de Fonollosa i filla dels masovers del mas Oms. Van

tenir tres filles, anomenades Maria Àngels, Josefina, i Flora. El pobre Valentí va tenir la desgràcia de morir d'accident el 1965. Li va passar llaurant una de les feixes de sota casa amb la mula; l'animal es va desbocar i el va fer esbalçar daltabaix. Com que no havia fet testament, el Jutge va dictaminar que les tres filles quedaven hereves, per parts iguals, però essent petites, la Maria Baraldés va quedar com a usufructuària. Les filles es van anar fent grans i es van casar. La Maria Àngels i la Flora van marxar de casa, mentre que la Josefina va quedar-se amb el seu marit Manuel Ramon Roca Godia, natural de la Granja d'Escarp (Lleida). També van acollir a cal Guinard l'Eugeni Baraldés, quan aquest es va fer vell i va haver de deixar la masoveria del mas Oms. A mitjans de la dècada dels 90, el matrimoni Roca i la Maria va marxar a viure a Sant Joan i la casa va quedar deshabitada. A través d'una agència immobiliària, el 2004 la casa va ser comprada pels nois Ramon Pérez Magrané, natural de Reus, i Luis Fernández Guisado, de Sevilla. Aquests s'hi han instal·lat de manera permanent, han endreçat l'entorn, i han recuperat els camps de conreu

Cal Guinard

abandonats. També han posat tota mena d'animals domèstics i de granja, la qual cosa ha retornat a cal Guinard l'ambient de casa de pagès que havia tingut en temps passats.

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Arxiu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falchs.